

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

સુશીલ ચૌધરી અને અન્ય

વિરુદ્ધ

બિહાર રાજ્ય

સપ્ટેમ્બર ૬, ૧૯૭૯

[ન્યાયમૂર્તિઓ વી. આર. ક્રિષ્ના ઐયર અને પી. એન. સિંઘલ]

સજા પ્રક્રિયા-વૃદ્ધ વ્યક્તિઓ અને યુવાન અપરાધીઓ માટે સજા-કલમ
૩૫૪ (૩), ૩૬૦ અને ૩૬૫ Cr. P. C, ૧૯૭૩.

વિશેષ પરવાનગી દ્વારા અપીલને રદ કરતાં, અદાલતે

ઠેરવ્યું: ૧. આરોપી મુન્ની મરાંડીની ઉંમરને ધ્યાનમાં રાખીને અને કોઈ પણ સ્પષ્ટ કૃત્યની ગેરહાજરીને ધ્યાનમાં રાખીને, બે વર્ષની સજા, તેના કેસના

સંજોગોમાં, આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૨૬ [૫૮૭ જી-એચ] સાથે વાંચવામાં આવેલી કલમ ૧૪૯ હેઠળ ગુના માટે ન્યાયના હિતમાં રહેશે.

૨. કાયદાની ગેરહાજરી ની ભરપાઈ અદાલતના ચુકાદા દ્વારા કરી શકાતી નથી, બાબુઆ મરાંડી ગુનાના સમયે ૧૫ વર્ષની હતી અને બિહારમાં કોઈ બાળ કાયદો નથી. જો કે દોષિત ઠેરવવા અથવા સજામાં દખલ કરી શકાતી નથી, કેસના દુર્ભાગ્યપૂર્ણ સંજોગોમાં અને કાયદાકીય શૂન્યાવકાશની અસહાય પરિસ્થિતિમાં આ અદાલત જે કરી શકે છે તે એ છે કે બાબુઆ મરાંડીને ખુદી જેલમાં અથવા આદર્શ જેલમાં અથવા રાજ્યમાં ઉપલબ્ધ અન્ય કોઈપણ જેલમાં મૂકવામાં આવે જ્યાં યુવાન ગુનેગારોને પુખ્ત અપરાધીઓથી અલગ રાખવામાં આવે છે. આપું કરવા માટે વિશેષ દિશા નિર્દેશો એ છે કે કિશોરોને સ્પષ્ટ કારણોસર જેલ પરિસરમાં પુખ્ત વયના લોકોથી અલગ કરવા જોઈએ. [૫૮૮સી-ઈ]

ફોજદારી અપીલીય હકૂમત: ફોજદારી અપીલ નંબર ૪૮૩/૧૯૭૯.

ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૩૫૬ અને ૪૦૭/૭૩માં પટના વડી અદાલતના તારીખ ૨૨/૦૩/૧૯૭૯ના રોજના ચુકાદા અને આદેશથી વિશેષ પરવાનગી દ્વારા અપીલ.

અપીલકર્તાઓ તરફે બી. પી. સિંઘ અને એલ. આર. સિંઘ.

સામાવાળા તરફે એસ. એન. ઝા અને યુ. પી. સિંઘ.

અદાલતનો હુકમ ન્યાયમૂર્તી કિષ્ના ઐચ્ચરે આપ્યો હતો.

અમે અહીં અપીલકર્તાઓ મુન્ત્રી મરાંડી અને બાબુઆ મરાંડીના ચોક્કસ સંદર્ભ સાથે અપીલકર્તાઓના વકીલની દલીલો સાંભળી છે. અમે સરકારી વકીલની મદદથી આ આરોપીઓને લગતા પુરાવા પણ વાંચ્યા છે. મુન્ત્રી મરાંડીની ભૂમિકા એ છે કે તે તે ભીડનો સભ્ય હતો જેણે મૃતકનો પીછો કર્યો હતો અને તે અર્થમાં આઈ. પી. સી. ની કલમ ૧૪૮ સાથે વાંચીને ૩૨૬ હેઠળ જવાબદાર હતો. અમે ઉપરોક્ત આરોપીને દોષિત ઠેરવવા માટે વડી અદાલત નો નિર્ણય અયોગ્ય ઠેરવી શકતા નથી, પરંતુ આરોપીની ઉંમરને ધ્યાનમાં રાખીને અને તેના તરફથી કોઈ ખુલ્લેઆમ કૃત્યની ગેરહાજરીને ધ્યાનમાં રાખીને, અમે માનીએ છીએ કે બે વર્ષની સજા, આ કેસના સંજોગોમાં, ન્યાયના અંતને પૂર્ણ કરશે.

ભીડમાં ૧૫ વર્ષનો છોકરો બાબુઆ મરાંડી પણ હતો. મૃતકના ઉત્સાહિત પીછોમાં, આ છોકરો પણ તેની પાછળ ગયો અને જ્યારે વાસ્તવિક તલવાર

રણજીત ચૌધરી દ્વારા ફેંકવામાં આવી, ત્યારે આ છોકરાએ મૃતકને પકડી લીધો. આ અર્થમાં તેમનો ભાગ મુન્ની મરાંડીથી અલગ છે. તેથી, અમે તેની સજા અથવા સજામાં દખલ કરવા માટે તૈયાર નથી. તેમ છતાં, એ યાદ રાખવું અગત્યનું છે કે અપરાધ સમયે બાબુઆ મરાંડીની ઉંમર ૧૫ વર્ષની હતી. તે ખેદજનક છે—અને આ અદાલતે એકથી વધુ વખત આ તરફ ધ્યાન દોર્યું છે—કે બિહારમાં કોઈ બાળ કાયદો નથી, અને આ આંતરરાષ્ટ્રીય બાળ વર્ષમાં આપણે એ વાત પર ભાર મૂકવો પડશે કે કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા લાંબા સમય પહેલા પ્રસારિત કરવામાં આવેલા અને દેશના કેટલાક અન્ય રાજ્યોમાં અસ્તિત્વમાં રહેલા બાળ અધિનિયમ જેવા પગલાને પસાર કરવા પર વિચાર કરીને બિહારના બાળકો દ્વારા વિધાનસભાની તેની ફરજ નિભાવવાની અપેક્ષા રાખવામાં આવે છે. જો કે, અમે એક બાળક તરીકે બાબુઆ મરાંડી સાથે વ્યવહાર કરવામાં અસમર્થ છીએ કારણ કે કાયદાની ગેરહાજરી કોર્ટના ચુકાદા દ્વારા ભરપાઈ કરી શકાતી નથી. આ કેસના દુર્ભાગ્યપૂર્ણ સંજોગોમાં અને કાયદાકીય શૂન્યતાની અસહાય પરિસ્થિતિમાં આપણે જે કરી શકીએ છીએ તે એ છે કે બાબુઆ મરાંડીને ખુલ્લી જેલમાં અથવા આદર્શ જેલમાં અથવા રાજ્યમાં ઉપલબ્ધ અન્ય કોઈપણ જેલમાં મૂકવામાં આવે જ્યાં યુવાન ગુનેગારોને પુખ્ત અપરાધીઓથી અલગ રાખવામાં આવે છે. આ દિશા બનાવવા માટે આપણને જે વિશેષ કારણ પ્રેરિત કરે છે તે એ છે કે, જેમ કે સર્વવિદિત છે, કિશોરોને જેલ પરિસરમાં પુખ્ત વયના લોકોથી અલગ કરવા જોઈએ. દૂષણો સ્પષ્ટ છે અને તેથી, અમે તે મુજબ દિશામાન કરીએ છીએ.

અપીલ રદ કરવામાં આવી.

વી. ડી. કે.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.